

економічних факторів). У часи, коли перед усім людством постала велика кількість небачених раніше викликів, все більше вчених погоджуються з необхідністю створення загальнонаукової холистичної методології, яка виявиться здатною адекватно відповідати на ці виклики й вирішувати загальнолюдські проблеми.

Список використаних джерел:

1. Капра Ф. Дао фізики. Дослідження паралелей між сучасною фізикою і східною філософією. Переклад Ольги Музиченко. Київ: КМ-Букс, 2023. 384 с.
2. Morin, Edgar. On Complexity. Hampton Press, 2008. 127 с.
3. Nicolescu, Basarab. The Concept of Nature in Science and Theology. Labor et Fides, 1997. 191 с.
4. Wilber Ken. A Brief History of Everything. Boston: Shambhala Publications, 1996. 548 р.
5. Цехмістро І.З. Холистична філософія науки. Навч. посіб. Харків: Вид-во «Акта», 2001. 336 с.

Abstract: The paper examines the conceptual foundations of the philosophy of science based on the principle of holism (integrity), such as systems thinking, interdisciplinarity, contextuality, nonlinearity and complexity, ethical and ecological responsibility, anti-reductionism, epistemological plurality.

Keywords: holism, philosophy of science, reductionism and anti-reductionism, systematicity, nonlinearity, interdisciplinarity.

СТАТИСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА САМООЦІНКУ ОСОБИСТОСТІ

**ХОМКО Дарія, здобувачка вищої освіти
спеціальність 053 Психологія**

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація. Робота присвячена статистичному дослідженню впливу соціальних мереж на самооцінку особистості. Визначено, що надмірне використання соціальних мереж, орієнтованих на візуальне самопредставлення, може спричиняти зниження самооцінки, особливо в осіб із високою чутливістю до соціального порівняння. Водночас помірне користування соціальними платформами з переважно комунікативною функцією сприяє формуванню позитивного образу «Я» та підвищенню соціальної впевненості.

Ключові слова: соціальні мережі, самооцінка, статистичне дослідження, статистичний аналіз, соціальне порівняння, молодь.

Самооцінка – це специфічна риса особистості, специфічне психологічне утворення, яке характеризує ставлення людини до себе, як особистості, як соціальної істоти та фізичного об'єкту. Самооцінка кожної людини має низку

специфічних рис: вона може бути як неадекватною, так і адекватною, може впливати на психічний стан людини, стаючи причиною появи низки психологічних проблем. Разом з тим, самооцінка здатна впливати на поведінку людини та визначати її місце у суспільстві [1].

Формування самооцінки сучасної людини відбувається під впливом різних факторів, у тому числі і сучасних технологій. Особливо це стосується соціальних мереж, у яких люди переважно молодого та середнього віку проводять більшу частину свого часу. Створюючи сторінки у соціальних мережах, спілкуючись зі знайомими та незнайомими, публікуючи фото, особистість стає усе більш залежною від думки інших, що може мати безпосередній вплив на її самооцінку.

Вплив соціальних мереж на рівень самооцінки є безумовним, що підтверджує низка наукових досліджень вітчизняних та закордонних науковців. Зокрема, дослідження О. В. Гречановської, О. М. Мегем та Л. М. Потапюк дає можливість підкреслити те, що соціальні мережі, з одного боку, надають молодим людям додатковий простір для вираження їх емоцій, почуттів, поглядів, життєвих позицій. З іншого боку, вони суттєво впливають на їх психічний стан та самооцінку, що пов'язано з порівнянням себе з іншими. Через це молоді люди незадоволені своїм життям, зовнішнім виглядом, досягненнями та ін. Також соціальні мережі є майданчиком для кібербулінгу, внаслідок чого виникають образи, погрози, шантаж, що знижує самооцінку [2].

У межах дослідження впливу соціальних мереж на самооцінку особистості використовують дві психодіагностичні методики – шкалу самооцінки Розенберга та шкалу соціальної бажаності Марлоу–Крауна. Шкала самооцінки Розенберга є одним із найпоширеніших інструментів для вимірювання загального рівня самоповаги. Вона складається з десяти тверджень, які відображають ставлення людини до себе, рівень її самоприйняття та впевненості у власній цінності. За допомогою цієї методики визначається глобальне самовідношення, що впливає на емоційний стан, рівень тривожності, психосоматичні прояви, а також на активність у спілкуванні, прагнення до лідерства і відчуття міжособистісної безпеки.

Шкала соціальної бажаності Марлоу–Крауна використовується для оцінювання схильності респондентів до соціально бажаної поведінки, тобто до прагнення відповідати очікуванням суспільства і отримувати схвалення з боку інших. Методика дає змогу визначити рівень орієнтації особистості на соціальні норми та залежність її самооцінки від зовнішньої оцінки. Високі показники за цією шкалою свідчать про те, що людина прагне підтримувати позитивний образ у соціумі, демонструючи риси, які відповідають соціальним стандартам, навіть якщо вони не завжди відображають її справжні переконання чи почуття [3].

З огляду на це, аналіз результатів дослідження підтвердив припущення, що соціальні мережі суттєво впливають на самооцінку особистості. Більшість респондентів пов'язують своє емоційне самопочуття з кількістю лайків чи коментарів. Соціальні мережі формують певний психологічний тиск на студентську молодь, провокуючи залежність від зовнішнього схвалення та знижуючи рівень внутрішньої самоцінності. Соціальні мережі, відповідно, негативно впливають на самооцінку користувачів, особливо молодих людей, які ще не мають стійку самооцінку та суттєво залежать від думок оточуючих. Важливо допомогти їм у формуванні позитивної самооцінки та медіа-грамотності, у чому мають відігравати ключову роль психолог закладу освіти, медіа, канали та сторінки у соціальних мережах, які будуть допомагати полюбити себе, навчитись поважати себе, а також нададуть можливість критично ставитись до контенту у соціальних мережах та будь-яких повідомлень з боку оточуючих.

Отримані результати свідчать, що характер впливу соціальних платформ на самооцінку залежить від мети їх використання та рівня емоційної залученості користувачів. Виявлено також, що активна взаємодія у підтримувальному середовищі може підвищувати соціальну впевненість. Таким чином, збалансоване користування соціальними мережами може виступати чинником особистісного розвитку, тоді як їх надмірне застосування здатне спричинити психологічні ризики.

Список використаних джерел:

1. Михайлишин У.Б. Поняття самооцінки у вітчизняній та зарубіжній психології / Михайлишин У.Б., Гернешій М.В. // The XXI International Scientific and Practical Conference «Scientists and methods of using modern technologies», May 30 - June 02, 2023, Melbourne, Australia,. – P. 390-393.

2. Гречановська О. В., Мегем О. М., Потапюк Л. М. Вплив соціальних мереж на психологічний стан та самооцінку української молоді. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія. 2023 №4. Т. 34 (73). С. 60-66

3. Єгоренко М. В., Гречановська О. В., Ліщун О. Д. Дослідження впливу соціальних мереж на самооцінку та психічне здоров'я молоді. 2023.

URL: <https://futura-publishing.com/wp-content/uploads/2023/11/Yehorenko-M.-%D0%9Drechanovska-O.-Lishchun-O.-2023-1.pdf>

Abstract. The work is devoted to a statistical study of the influence of social networks on the self-esteem of an individual. It has been determined that excessive use of social networks focused on visual self-presentation can lead to a decrease in self-esteem, especially in individuals with high sensitivity to social comparison. At the same time, moderate use of social platforms with a predominantly communicative function contributes to the formation of a positive self-image and increased social confidence.

Keywords: social networks, self-esteem, statistical research, statistical analysis, social comparison, youth.

*Науковий керівник – ТИЩЕНКО Світлана,
канд.пед.наук, доцентка кафедри економічної кібернетики,
комп'ютерних наук та інформаційних технологій,
Миколаївський національний аграрний університет,
м.Миколаїв*

ТОЛЕРАНТНІСТЬ ЯК СОЦІАЛЬНА ТА ФІЛОСОФСЬКА ЦІННІСТЬ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

**ШВАЮК Юліана, здобувачка вищої освіти
спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
Миколаївський національний аграрний університет**

Анотація: розглядається еволюція поняття «толерантність» у філософській традиції від античності до сьогодення. Простежено зміну змістових акцентів від пасивного прийняття труднощів до активного усвідомлення цінності різноманіття. Акцентовано на значенні толерантного світогляду для формування гармонійного, демократичного суспільства.

Ключові слова: толерантність, суспільство, взаємоповага, культурне різноманіття.

У сучасному світі питання толерантності стає одним із ключових у розвитку суспільства. Глобалізаційні процеси, кліматичні виклики, пандемії та війни призводять до зростання масштабів міграції населення в різних країнах.